

Szanowni Państwo.

Na zaproszenie Pana Krzysztofa Szymańskiego, Marszałka Województwa Lubuskiego, mam zaszczyt uczestniczyć dzisiaj wraz z Państwem w posiedzeniu przedstawicieli organizacji polonijnych. Rolą tego spotkania nie jest na pewno przekonywanie nikogo o istnieniu wspaniałej karty wierności i ofiarności Polonii w latach 1981–1989 a jedynie zebranie informacji i przeprowadzenie badań związanych z niewątpliwą rolą Polonii w uzyskaniu pomocy przez Polaków od społeczności międzynarodowej.

Szanowni Państwo, zaproszeni na dzisiaj prelegenci to wybitni znawcy historii i spraw zagranicznych i na pewno szczegółowo opowiedzą nam o działalności polonii po ogłoszeniu Stanu Wojennego, ale chciałbym skorzystać z okazji i przybliżyć choć kilka ważnych faktów świadczących o ogromnej roli polaków za granicą.

Wprowadzenie w Polsce stanu wojennego spowodowało w wielu krajach na świecie spontaniczne tworzenie się komitetów poparcia dla polaków. Polonia włączała się w szeroką działalność polityczną na rzecz odzyskania niepodległości przez Polskę. Zaangażowane w ten ruch były nie tylko kraje Europejskie ale również te bardzo odległe jak Japonia, Stany Zjednoczone czy Australia.

Główną formą działalności Polaków mieszkających za granicą było rozpowszechnianie polskiej literatury emigracyjnej, przesyłanie do kraju części sprzętu drukarskiego i materiałów poligraficznych, publikowaniu informacji o aktualnej sytuacji w Polsce, zbiórce pieniędzy na pomoc uwięzionym i ich rodzinom. Systematycznie wysyłano do Polski książki, sprzęt elektroniczny i biurowy, farby, maszyny offsetowe oraz części zamienne do urządzeń drukarskich. Ważną pomocą było również zaopatrzenie polskich szpitali, klinik i ośrodków dla niepełnosprawnych w artykuły medyczne i leki.

Często takie "przerzuty" sprzętu do Polski dokonywane były głównie z pomocą polskich marynarzy i oficerów zarówno floty handlowej jak i wojennej. Korespondencję z odbiorcami prowadzono za pomocą "poste restante" w portach skandynawskich i niemieckich.

W wielu krajach organizowane były demonstracje solidarnościowe i głodówki. Inną formą działalności były prelekcje, wykłady i odczyty w różnych szkołach, na uniwersytetach i w polskich oddziałach związków zawodowych. Poza wykładami organizowano też pokazy filmowe, prowadzono stacje radiowe informujące na bieżąco o sytuacji w Polsce. Organizowano również liczne marsze i protesty na rzecz zwolnienia więźniów politycznych w PRL, oraz przywrócenia swobód politycznych

W Niemczech takim ważnym wydarzeniem było zwrócenie uwagi społeczeństwa niemieckiego na sytuację w Polsce poprzez zorganizowanie Sympozjum (Polen-Tagung) w Tutzing zorganizowanego przez Kościół

Ewangelicki wraz z Towarzystwem Polsko-Niemieckim. Osoby, które w nim uczestniczyły brały potem czynny udział w szeroko zakrojonej pomocy dla Polaków.

Doniosła rola Polonii w okresie długich lat narzuconej Polsce siłą komunistycznej dyktatury i podczas trudnych dla Polaków lat stanu wojennego, była owocem nie tylko jej wieloletniej historii i jej siły organizacyjnej, ale nade wszystko jej politycznej obecności na mapie wielu państw świata.

Wraz z upadkiem komunizmu skończyła się jedna z najbardziej zaszczytnych kart Polonii. Musimy zachować ją, by nie pokryła się kurzem zapomnienia bo przecież stanowi ona integralną część historii emigracji narodu polskiego w zmaganiach o prawa Ojczyzny do wolnego i niepodległego bytu. Dlatego bardzo się cieszę, że znalazła się grupa ludzi, która zauważyła ważność i potrzebę przeprowadzenia badań, mających na celu przypomnienie wszystkim jak ważną rolę odegrała Polonia w niesieniu pomocy międzynarodowej dla Ojczyzny w latach 1981-1989.

W imieniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i własnym dziękuje jeszcze raz za zaproszenie. Życzę owocnych rozmów oraz efektywnych wyników badań, które na pewno będą cennym nabytkiem również dla parlamentarzystów zajmujących się problematyką emigracji i polonii.